POKROK ZÁPADU.

TÝDENNÍK POLITICKÝ, POUČNÝ A ZÁBAVNÝ.

Ročník VIII. Omaha, Nebraska, dne 7. ledna, 1880. Číslo 36

PREMIE.

Vzhledem představenstvu, které se ve kterém roku [illegible] "Pokrok Západu" přeplatil, poskytujeme premie a sice buď "Ovocnou Zahradu", anebo kalendář

Amerikán,

na přestupný rok 1880, vydaný v Knp. Geringerově v Chicago. Kalendář tento obsahuje 160 velkých stránek a jest proto více než dostatečný díly. Chtějí-li jeho buď se zříkáte pro krásnou americkou, za současné jest vzhledem ku jich zevnější, prospěšnou a poučnou. Kalendář tento představuje [illegible] Ameriku v mnoha ohledech výborně a mělo by jej v [illegible] míti každý.

"OVOCNA ZAHRADA,"

jest [illegible] spis, vydaný již [illegible] "Hospodáře Amerického". Nalezneme mimo [illegible], jímž první myšlenka po [illegible] by nebylo [illegible], kterak jednou [illegible], při [illegible] přání a výlohu zdrží [illegible] nám i budoucím. A v "Ovocné zahradě" nalezneme zajisté navrženy, [illegible] se stromky se obchodní se dá, při čemž hlavně [illegible] se [illegible] zapotřebí. Kniha ta čítá [illegible] stránky drobného písma a obsahuje [illegible] o následujících předmětech. Historie zahradnictví. — Podmínky k zdárnému všeho pěstování. — Příčiny proč mají se stromky zkazit. — Jak a kdy sázeti. — Výběr druhů ovoce, jejich rozmnožování a [illegible]. — Vyrovnávání stromů. — Výživné půdy, pomůcky a plánek na stromy. — Česnat ovoce. — Jabloně. — Hrušky. — Kdoule. — Broskve. — Nektarina. — Meruňky. — Švestka. — Třešně. — Višně. — Ořech. — Angleš. — Rybíz. — Jahody. — Tyto knihy jsou byly správě 75 cents a odesílají jsme se [illegible] za tuto cenu výhradně objednatelé a nadále přátelům [illegible] za premii **zdarma** za [illegible], proto jen že chceme poskytnouti [illegible] našim dílu užitečné a příjemné.

Zvláštní premie.

Aby jsme všem našim dosavadním odběratelům poskytli příležitost jak kalendář "Amerikán" tak i "Ovocnou Zahradu" za premii zdarma získati, sdělujeme všem následující závodům:

Každý náš odběratel, který sám až do konce roku 1880 předplacený má a za kalendáři opravdu rád, obdrží od nás "Ovocnou Zahradu," zdarma, když nám zašle jednoho nového odběratele.

Tento zjednávání může tuto každý [illegible] učiniti, [illegible] "Ovocnou Zahradu" nabyti, když jen při přátelském [illegible] na Pokrok Západu upozorní a je k odběru vyzbídne.

Předplatné nechť jest laskavě posíláno v registrovaných listech neb na poštovní poukázky, jinak nemůžeme za bezpečné dojití ručit. Při zaslání v registrovaných listech, když zásilka vyžaduje přidělení drobných a drobné papírové k dostání nejsou, nejlépe jest koupiti a přidělit známky buď 2 neb 3 centové. Takové jsou nám vhod a upotřebitelné jak hotové peníze. Adresujte jednoduše:

POKROK ZAPADU
Omaha, Neb.

ZPRÁVY ZAHRANIČNÉ

ŠPANĚLSKO.

Madrid byl dne 30. pros. večer pobouřen zprávami o útoku na život krale. Král vyjel si k večeru s královnou o 5. hod. na prado. Seděli v otevřeném landau a král řídil opratě. Královský palác stojí na velikém prostranství, Plaza dél Oriente a proti němu v polokruhu stojí skvostné budovy, ponejvíce pro vyslance a diplomaty. U prostřed místa jest zahrada; kolem toho jest široká cesta pod níž stromořadí. Když král přijel k bráně palácové, vyskočil mladík nějaký ze zahrady a střelil z bambitky. Královna slyšela říceti kuli kol tváře. Král vyskočil na nohy, aby viděl kdo střelil a tu kočí a policisté chopili se mladíka nejvýše 19 roků starého. Král zůstal chladným.

Útočník přiznal se ku svému činu a dí, že se jmenuje Gonzales, jest 19 roků stár, rozen v Galicii a zamě-tnání svého sklepníka. Jiná zpráva dí, že byly vystřeleny dvě rány a žádná netrefila. Zbraň byla dvouhlavňová bambitka. Policie hledá spoluvinníky Gonzalesovy a zatkla už tři jí podezřelé osoby. Král odebral se večer do opery, kde byl lidem nadšeně vítán a z opery pochodněmi domů provázen.

ASIE.

Mahomed Jan, vůdce afghanského vojska proti Angličanům postavil podmínky, zastavení boje a ty jsou pouze ty, aby anglické vojsko odtáhlo do Indie zpět a aby byl Jakub Khán přiveden se cti zpět do Kabulu, kdežto v Kabulu by byli za tím držáni dva důstojníci britičtí co záruka, že Jakub Khán se jistě vrátí.

Gen. Bright přepadl několik vesnic, kde prý se nalezali obyvatelé odbojní a anglickému vojsku stále do cesty překážkami se stavící a zničil vesnice úplně.

Ač okamžité nebezpečí hrozící armádě anglické v Afghanistanu odstraněno, přece panují válné obavy pro budoucnost. Veškeré moslemské obyvatelstvo v Afghanistanu i v Indii jest znepokojeno a panují pověsti, že chystá se ku všeobecnému povstání na jaro.

RUSKO.

Z Ruska dochází opětované pověsti, že se jedná o odstoupení cara a nastoupení careviče. Nebylo by to ani žádné překvapení, kdyby se pověsti ty splnily.

Nihilisté rozšiřují mezi rolníky po venkově pověst, že car vydal rozkaz, aby majitelé statků rozdělili je mezi rolníky. Sedláci na statcích hraběte Šuvalova v okresu Sergějevském nemohouce se dočkati, až hrabě statky ty rozdělí, shromáždili se u zámku jeho, dobyli ho, vyhnali sluhy a vydrancovali jej. Dvě setniny vojska byly posílány sem ku rozptýlení jich a hulidi je přijali dešťem kamenim. Mnoho okolních vesnic přidalo se k hulišům.

FRANCIE.

Nové ministerstvo jest konečně sestaveno po nesmiřných pracích a vyjednávánich politických mezi vůdci jednotlivých stran. Freycinet jest předsedou ministerstva a zároveň má odbor zahraniční; Cazot má spravedlnost, Lepere pokladnu, Magnesi veřejné práce, Varroy školství, Jules Ferry obchod, Tirard vojenství atd. Dopisovatel londýnských Times pravi, že o tomto ministerstvu, soudí časopisy pokročilé ie více (republikánů) přiznivě; výstředni levice (výstředni republikáně) uznávají je za lepší než o čekávali, socialisté těší se, že jest to krok který povede ku konečnému nastoupení jich samých; zpátečnici vyhlašují je za loutku Gambety a levý střed za ministerstvo mírné, které dlužno je zkusiti.

ALBÁNSKO.

Přes Cařihrad dochází zpráva, že 4000 Albánců jest připraveno vzdorovati postoupení Gusiné a Plavy Černé Hoře. Vojsko turecké, poslané tam s Muktarem pašou, se bouří; jeť rozedráno, boso a hladovo a žádná vyhlídka na plat.

Porta popírá zprávu minulý týden telegrafovanou, že by Albánci v Prizrenu pálili kostely a jistí, že panuje tam úplný mir.

RŮZNÉ ZPRÁVY.

|| Zvedání parníku německého potopeného jmenem 'Grosser Kurfcerst' nepodařilo se, jelikož jest příliš těžký. Vláda německá chce tedy roztrhati jej pod vodou a zvedati jej po kusech.

|| Prozatimná celní a obchodní smlouva byla uzavřena na 6 měsíců mezi Německem a Rakouskem.

|| V Bosně a Hercegovině zmahá se povstání následkem ukrutnosti rakouských důstojníků.

|| V Starém Budíně v Uhersku udál se dne 30 pros. výbuch dynamitu v cihelně, kterým několik osob zahynulo.

|| Při volbách městských v Metzu zvoleni byli vesměs kandidáti proti-němečtí.

|| Adj. Baranov, který se ve válce rusko-turecké vyznamenal v bitvě námořské, byl souzen vojenským soudem a propuštěn ze služby pro urážku ministra námořnictva.

|| Teplým počasím, které koi nového roku v Evropě počalo, tál sníh a led a panovaly velké obavy ve Vídni, že zatopena bude. V Paříži strhal se také led na řece Seine, voda vystoupila a kry hrozily zničením několika mostů. „Jeden skutečně kry strhaly, učinivše škodu velikou.

|| Polské časopisy zaznamenávají zatknuti 100 Nihilistů ve Varšavě.

|| Parník Silesia, který opustil Hamburg dne 24. prosince, vrátil se dne 3. ledna do Plymouth. Zakusil od 27. do 31. strašné bouře, které částečně loď poškodily, tak že kapitán usnal za dobré zpět do přístavu jmenovaného vploutí. Parník bremský, Hansa, který vyjel dne 19. prosince, vržen na břeh ostrova Terschilling v severním moři. Podrobnosti nehody té se dosud neoznamují.

|| Hrabě Dubský, dosud vyslanec v Řecku, odvolán jest a posílán za vyslance do Cařihradu.

Nové zprávy domácí.

¶ V přístavu New Yorkském přistálo během roku 1879, 134.058 přistěhovalců, což jest o 18.000 více než rok předcházející.

¶ V Kanadě počíná nyní říšá agitace buď pro neodvislost od Anglicka, neb pro spojení se Spoustátim. V Montrealu byl založen časopis k tomu účeli a nábídky ty nalezají tam od obecenstva dosti souhlasu.

¶ Jak obrovský jest obilní obchod v Chicago, o tom podávají důkazu střízmého šiřice. V minulém roce přiveženo bylo do Chicago 137,624.883 bušlů obilí. Velká část obilí toho zrci byla pak posílána dále na východ.

¶ Lapiči provádí nekalé své řemeslo na cestách k Černým vrchům dosud. Na cestě z Deadwood do Bismark přepaden byl dostavník, který na vánoce z Deadwood vyjel a oloupen u Antelope Station. Jediný pasažer, paní Oates, byla zavražděna.

¶ V Lyons, N. Y. udála se hrozná vražda dne 3. t. m. Fanny Hovey, dcera válečného obchodníka tamtéž, vešla do krámu otce svého a zastřelila jej. Pak probrala sama sobě hlavu kouli. Soudí se, že hrozný čin ten spáchala v pomatení mysle.

¶ V pondělí ráno vypuklo požár v New Yorku v přízemí sině Turnerů na 4. ulici a když uhašen byl, seznáno, že 4 osoby v hořejším poschodí se nalezající se udusily. Pět jiných osob bylo popáleno a několik jen s největším namáháním od smrti zachráněno.

¶ V Burlington Ia., udála se dne 31. prosince vražda a samovražda. James A. Woodward zastřelil švakra svého, Ed. Price, a pak sebe. Price oženil se před dvěma lety se sestrou Woodwarda, však manželství to nebylo šťastné a z toho vznikly hádky mezi švakry, kteréž vedly konečně k tomuto skutku.

¶ V ohledu dolování učinil stát Colorado ze všech největší pokrok v roku minulém. Drahých kovů dobyto tam v ceně za 19 milionů, což jest dvojnásob tolik co v kterémkoliv roce jiném. V Leadville jedině dobyto bylo za $10.504.100 stříbra, což jest více než kdykoliv v kterémkoliv místě hornickém dobyto bylo v jednom roce.

¶ O osudu parniku Borussia, který se nejspíše na vysokém moři potopil, jak minule jsme oznámili, nedošly dosud žádné zprávy a má se za to, že jistě utonul. Minulý týden přivezla italiánská bárka Giacomino do Baltimore jedenáct osob z nešťastné lodi, kteréž v lodičce na vysokém moři, 250 mil od ostrovů Azorských nalezla.

¶ V Newark, N. J. shořela továrna na předměty celluloidové, největší toho druhu na světě. Celluloid jest ona látka, z které napodobí se slonová kost, hotoví koule na kulečníky, rozmanité předměty ozdobné, posléze i límečky, které není třeba prát. Jelikož látky z kterých celluloid se hotoví jsou velmi zápalné, rozšířil se oheň tak, že celou továrnu zničil.

¶ Dle zprávy pokladníka Soustátí za měsíc prosinec, uplaceno bylo národního dluhu v min. měsíci 4,251.217; v minulém půlleti uplaceno $15,408.751. Celý dluh národní dosud obnáší 2.011,798.604. V hotovosti nalezá se v pokladně 207,988.908. Příjem cla v minulém půlleti obnášel $87,713.750 a berní úřady přijmuly daně $61,600.621. V prosinci raženo bylo za 6,487.000 zlaté, za 2,358.032 stříbrné a za 41.433 drobné mince.

¶ Mladý Mosby, syn pověstného vůdce guerrillů v minulé válce, nyní však konsula v Hong Kong, sdědil po otci vojenskou krev. Minulý týden střílel se v souboji se spolužákem svým J. L. Lee, bílé Amherst ve Virginii. Však byli asi oba dobří střelci, neboť vyměnili devět výstřelů, aniž by který trefil. Snad by se byli ještě dále takto bavili, kdyby nebyla na ně přišla policie, která obu setkala.

¶ Nenapravitelný fanatik jest katolický kazatel Dufresne v Holyoke, Mass., který nedávno k zaplacení a nahražení škody 3.400 dol. odsouzen byl, ponévadž svoji kostelní moc k tomu zneužil, jistého majitele drožek v obchodu kaziti, proto že tento šel poslechnouti svobodomyslnou přednášku. Hrozil i dům, kteří v této při jako svědci pro žalobníka svědčili, svátosti odepříti a skutečně to učinil neb nechtěl pokřtíti dítě jednoho svědka. To jí přece bylo příliš tlusté většině členů jeho církve, ač tato většinou sestává z bigotních kanadských Francouzů. Nad jednáním kněze pohoršena, sotva polovice členů nyní kostel navštěvuje a vznesli žádost k biskupu, aby jim jiného kněze dosadil.

¶ Kněžstvo katolické v této zemi vystupuje čím dále tím drzeji. Louisvillský biskup Mc Closkey, vydal ku knéž-tvu své diecese oběžník, v kterémž nařizuje, aby všude byly zařizovány farní školy katolické tak brzy jak možno a končí oběžník svůj následujícími slovy: "Jest naší vůlí a nařízením, aby všude kde katolické školy jsou, rodiče a poručníci v místech těch posílali dítky do 9 roků stáří do takových katolických škol a nařizujem tímto, aby plnění povinnosti této od rodičů vymáháno bylo i odepřením rozhřešení a udělení svátosti." Z toho jest patrno, že katolické kněžstvo jest největším nepřítelem svobodných škol, které jediné jsou nejlepší obranou a baštou svobody.

¶ Komise, která vyslána byla k Ute Indiánům, aby s nimi vyjednávala o vydání vinníků, kteří bělochy na White river povraždili, vrátila se s nepořízenou. Však asi tucet Indiánů těch, a mezi nimy několik z vinníků, nalezá se na cestě do Washingtonu, aby měli rozmluvu s "velkým otcem" Když došly zprávy o zachránění ženských z jednatelství, ujišťovalo se, že Indiáné vůči nim nedopustili se žádného tělesného násilí. To prý dělo se k rozkazu Schurze, který nechtěl veřejné mínění proti rudochům vzbuditi. Však nyní vyšlo na jevo, že všem zajmutým ženským učiněno bylo násilí a v Colorado panuje nad tím, tak jako nad jednáním Schurze, velké rozhořčení.

¶ V měsíční zprávě pokladníka Soustátí uvádí se, že papírových drobných vydaných a dosud nestažených nalezá se za $15,674.308. Uvážíme-li, že papírové drobné nejsou skoro ani k vidění, musíme uznat, že nejsou v oběhu. Nepochybně jsou ztracené, zničené neb roztrhané a nebudou pokladně nikdy k splacení předloženy. Však jelikož byly vydány, vedou se v pokladním úřadě o nich účty a počítají se ke dluhu národnímu a drží se záloha 10 milionů na vyměnění jich. To jest zbytečno. Kdyby kongres prohlásil, že za 15 milionů drobných bylo ztraceno neb zničeno a nařídil, aby $674.308 z oněch desíti milionů bylo podrženo co záloha, ostatek pak použit k zakoupení úpisů, umenšen byl by o to národní dluh a břímě úroků a částka výše zmíněná by dojista postačila k vyměnění všech drobných, které se ještě poručnu tu neb tam nalezají.

¶ Dceru matku zavraždila v Bostonu 30. prosince. Hrozný ten čin pobouřil celé město. Na ulici Tremont bydlela pí. Helena Ward s 18letou krásnou a vzdělanou dcerou; i matka byla krásná a vzdělaná. Až do jedenácti hodin večer byl s nimi ženich dcerin p. Parker a když odešel, odebraly se ženštuny na lože společné. Mladá opatřila si nedávno bambitku novou, aby prý se mohla brániti, kdyby přišli lupiči do domu. Měla ji položenu na stolku vedle lože. V noci se probudila a nalezla prý bambitku a sebe v loži. Odřítila ji sice a když ráno byla vybarvována se spaní prý střelnou ranou a viděla, že střelkyni byla sama a oběti její matka, která střelená do hlavy svíjela se před ní ve smrtelném zápasu. Kolo jí vjelo do hlavy a projelo si zase ven. Prý se mladé sdálo, že vidí lupiče v pokoji a myslela, že se musí před nimi též brániti a to nejspíše se spaní vystřelila a tím velikým hmotám teprvé se probudila. Příčiny na záhyslnou vraždu nebylo žádné. Ani bohatství nebylo k získání, aniž matka jí v něčem překážela, aby se jí chtěla zbaviti. Nicméně zavolala z okna lidi na pomoc a poslala je pro lékaře až v 7 hodin ráno, když matka byla už zemřelou, neboť lékař přišel. Byla zatlena a bez záruky do šaše vsazena, k íe její milenec ji těší, zůstávaje větší část doby s ní. Považuje se to za nahodilé zastřelení.

Samovražda Čecha.

(Z Dennice Novověku.)

V 18. wardě bydlící Čech Doubrava vrazil si v neděli večer břitké srdce nůž, kterým obyčejně ovce a telata stahoval. Po skutku nůž vytáhl z rány a zahodil jej neb ukryl do třístěk a odešel do hospody svého zetě Finnermana, kterážto se nalezá v posadě Doubravova příbytku. Sotva však přistoupil k nalevárně, sklesl s otevřenými ústy ani nehlesna k zemi. Byl mrtev.

Okolnosti tuto truchlohru rodinnou obklíčující jsou následující: Doubrava chtěl se večer téhož nešťastného dne oholiti. Jedna z jeho dcer držela mu k tomu účeli zrcadlo, ale jelikož je nedržela tak jak otec si přál, osopil se tento na ni a hodil po ní břitvou. Strhla se bouřka — a rodina uprchla k zeťovi. Na to se Doubrava bodnul a běžel za rodinou svou do hospody zeťovi, kde mrtev sklesl.

Žena a děti se zděsily, domnívalyť se, že na rozumu se pomátl a uprchly k Finnermanovi. Doubrava ve větší ještě zuřivosti chopil se nože, který na určitém místě se nalezal a velmi břitký byl a vrazil si jej směrem k srdci. Nůž ale při vražení srdce neporanil, teprvé při vytažení, kdy jednu stranu srdce hluboko naříznul.

Ani krůpěj krve z Doubravy nevyšla. Následkem toho bylo tělo jeho velmi opuchlé. Obvodávač mrtvol dr. Isom uznal, že Doubrava spáchal samovraždu v návalu delirium tremens. Žaludek jeho byl shledán celý zapálený od nemírného požívání lihovin.

Jinak byl nebožtík poctivý a řádný muž, který rodinu svou a zvláště nejmladší děcko velice miloval. S jinými srovnával se jako poctivec a ti již obcovali s ním dělo měli jej rádi.

Pohřeb obstará mu řád Sborost č. III. Č. S. P. S. k němuž zemřelý po více roků náležel, na nový rok, ze síně bude. — Po věsti, že by Doubrava [illegible] pichnut byl býval, [illegible] se mýlně, protože nůž [illegible] jeho zbroceny nalezen od jeho dcery ve třískách, kamž jej byl nebožtík nepochybně zahodil. Všecky okolnosti nasvědčují tomu, že nebožtík skutku svého v zápětí litoval. Ač pozdě bycha honit!

Nový román.

Dnešním číslem počínáme podávati nový román, "Sněm kostnický". Není památnější doby v dějinách českých, než doba do které román tento zasahuje, doba sněmu kostnického. Jest to doba, která byla počátkem slávy české! Národ český, vždy bodrý, upřímný a spravedlivý, nahlédnul ve skalenost kurie římské a prvni mezi národy evropskými usnal potřebu oprav náboženských. Mužové vážnosti, jako Hus, Jeronym, Chelčický a jiní pozvedli hlasu svého proti prostopášnostem kněžstva; proti pohoršení jaké tři papežové soudobně nejvyšší moc světskou i církevní si osobní působili; proti kramaření jaké s věcí posvátnými tropili. A když Evropa celá spojila se na vyhubení národa českého, on dovedl vzdorovati jí a obhájiti svobodu politickou i náboženskou.

Román tento seznamuje čtenáře se všemi důležitějšími událostmi známu kostnického; se skalenosti světa tehdejšího; s věrolomnosti císařů, králů a papežů; s posledními dny velikého reformatora českého. Celým tímto historickým dějem vine se pak milostný poměr českého pána, Přemysla z Husince, k dceři Lukrecie, někdejší to milenky papeže Jana XXIII.

Z románu tohoto bude každý čtenář čerpati nejen zábavy, nýbrž i poučení a víme, že nebude jednoho, jehož by nezajímal.

Prosíme čtenáře naše, aby na román tento upozornili sousedy a známé své, tak aby tito mohli si předplatiti od počátku, aby vázané toto dílo od počátku čísti mohli.

Umrtí.

Truchlá zvěst dochází nás z Toledo Iowa. Pan Karel Kavalír, muž všeobecně vážený a oblíbený, horlivý Čech a republikán, klesnul chladné smrti v náruč dne 2. ledna t. r. Čest budiž památce jeho!

Díkůvzdání.

Se srdcem sklíčeným hořem neobsáhlým oznamuji všem přátelům a příznivcům, že milovaný manžel můj

RUDOLF VRTIŠKA

po krátké nemoci zesnul dne 31. prosince jsa stár teprvé 26 roků a pohřben byl dne 2. ledna.

Srdečný dík vzdávám bratrům řádu Č. S. P. S. za služby jejich v nemoci prokázané manželu mému, jejichž bratrem byl; jakož i za doprovození k místu posledního odpočinku. Též bratru J. J. Dvořákovi, kterýž dojemnou pohřební řeč přednesl. Též všem přátelům a známým, kteří drahé mi pozůstatky k hrobu doprovodili, neb jakýmkoliv způsobem mi účastenství a soucit svůj na jevo dali v mém zármutku.

FRANTIŠKA VRTIŠKA.

Humboldt, Neb. dne 2. ledna 1880.

Nekrolog.

Truchlivá zpráva o smrti přítele našeho, p. Rad. Vertiskra, zastihla nás náhle a neočekávaně a dotkla se nás bolně. Mladý muž, teprvé 26letý, klesá náhle v hrob, zanechávaje za sebou mladou milující manželku a dítko, opouštěje svět v květu mládí svého, svět který mnohoslibnou budoucnost pro něho choval. V pravdě, jak křehký jest život náš! Jak neočekávaně někdy přichází konec jeho!

Přítel Vertisker byl jedním z vážených občanů města Humboldt, jsa společníkem jednoho z největších obchodů tamnějších. Jak veliké vážnosti požíval toho je důkazem, že před 3 roky, ač pouze 23 roků stár, zvolen byl za člena legislatury skoro jednohlasně,—měl přes 1000 hlasů většiny. Pro přímou, šlechetnou povahu svou byl oblíben velmi u všech, kteří blíže jej seznali. Rodina jeho ztrácí v něm manžela a otce nežného a pečlivého; my přítele upřímného; Nebraska muže mnohoslibného; Humboldt občana nadějného a řád Tábor Č. S. P. S. člena ochotného a horlivého. Čest budiž památce a pokoj popeli jeho!

Listárna.

Pan J. Diviš. Ia. — Zákony Am. objednány a se zbytkem naloženo jak naznačeno,—utopeno ku větší cti a slávě Bachusa.